

Андрій ЖИРАВЕЦЬКИЙ

Львівський державний університет внутрішніх справ,
аспірант кафедри кримінально-правових дисциплін
andriym77@ukr.net
ORCID: 0009-0004-3663-2672

ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНЕ НАСИЛЬСТВО: СТАН, НАСЛІДКИ, ПЕРСПЕКТИВИ БОРОТЬБИ

<http://doi.org/10.23939/law2025.45.056>

© Жиравецький А., 2025

У статті проаналізовано стан проблеми гендерно зумовленого насильства у Європейських країнах. Встановлено, що гендерне насильство може нормалізуватися та відтворюватися через структурну нерівність, як-от суспільні норми, ставлення та стереотипи щодо статі загалом і насильства щодо жінок зокрема. З'ясовано, що наслідки насильства для жінок серйозніші, ніж для чоловіків, з тривалими психологічними наслідками, які негативно впливають на якість життя та можливість реалізації життєвих цілей. Доведено, що для ефективної боротьби з насильством проти жінок потрібно перекласти конституційні принципи в конкретні законодавчі та політичні дії. Україна має законодавчу базу для профілактики гендерно зумовленого насильства, однак, згідно з дослідженням Міжнародної організації праці, законодавство України щодо попередження насильства проти жінок ще не відповідає міжнародним стандартам.

Гендерно зумовлене насильство є складною та актуальною проблемою, що впливає на життя мільйонів людей у всьому світі. Метою статті є дослідження стану, наслідків та перспектив боротьби з цим явищем. У ній розглянуто вплив стереотипів щодо гендерних ролей та нерівних соціальних взаємин на поширення насильства, освітні та культурні фактори, що сприяють йому, а також наслідки для жертв і суспільства загалом. Підкреслюється важливість міжнародних і національних стратегій із запобігання насильству, а також правової інфраструктури для захисту прав потерпілих. Особлива увага надається ініціативам цивільного суспільства та ролі громадськості у формуванні свідомого ставлення до проблеми. Аналізуються перспективи інтеграції гендерно-чутливих підходів у всі сфери суспільства для створення безпечного і рівноправного середовища для всіх громадян. Боротьба з насильством проти жінок потребує комплексного підходу, який враховує причини насильства, забезпечує ефективну профілактику та захист, і надає підтримку жертвам. Уряд України повинен здійснити конкретні кроки для реалізації конституційних принципів, пріоритетності гендерної рівності та забезпечення того, щоб усі громадяни були захищені.

Ключові слова: гендерно зумовлене насильство, боротьба з проявами насильства, нерівність, феміцид, профілактика гендерно зумовленого насильства, безпечне і рівноправне середовище.

Постановка проблеми. Гендерно зумовлене насильство є серйозною проблемою у багатьох країнах світу. За оцінками Всесвітньої організації охорони здоров'я, близько 35 % жінок у світі зазнали фізичного чи сексуального насильства впродовж свого життя [1].

Таке насильство може мати серйозні наслідки для фізичного та психічного здоров'я жінок, а також обмежувати їхні можливості для реалізації своїх прав та потенціалу [2]. Наслідки насильства для жінок серйозніші, ніж для чоловіків, з довгостроковими психологічними наслідками, які негативно впливають на якість життя та можливість реалізації життєвих цілей.

Згідно з офіційними повідомленнями, у 2021 році в 17 країнах-членах ЄС 720 жінок були вбиті інтимним партнером, членом сім'ї чи родичем [3].

Гендерно зумовлене насильство проявляється по-різному: від його найпоширенішої форми, насильства з боку інтимного партнера до актів насильства, що здійснюються в онлайн-просторах. Ці різні форми не є взаємовиключними, і численні випадки насильства можуть відбуватися одночасно та посилювати один одного. Нерівність, яку відчуває особа, пов'язана з її расою (інвалідністю), віком, соціальним класом, релігією, сексуальною орієнтацією чи гендерною ідентичністю, також може спонукати до актів насильства. Це означає, що тоді як жінки стикаються з насильством і дискримінацією за ознакою статі, деякі жінки – з численними взаємопов'язаними формами насильства [4].

Стамбульська конвенція (Рада Європи, Конвенція про запобігання та боротьбу з насильством щодо жінок і домашнім насильством) визначає насильство щодо жінок як чотири основні форми: фізичне, сексуальне, психологічне та економічне [5].

EIGE розробив і використовує уніфіковані визначення цих форм насильства, які сприяють всебічному розумінню того, що підпадає під сферу гендерного насильства.

Аналіз дослідження проблеми. Аналізу питань, пов'язаних із різними аспектами гендерно зумовленого насильства, присвячено наукові праці багатьох дослідників. Питання кваліфікації сексуального насильства в умовах міжнародного збройного конфлікту, вплив збройного конфлікту на Сході України на появу й поширення гендерно зумовленого насильства та забезпечення доступу до правосуддя висвітлюють І. В. Берднік, М. Г. Вербенський, В. О. Рядінська, Ю. Б. Ірха, О. І. Бочек.

А. С. Політова аналізує питання протидії гендерно зумовленому насильству як європейської цінності. О. В. Харитонova – ключові засади гендерної політики в кримінальному праві України та основні напрями реформ щодо протидії насильству стосовно жінок та домашньому насильству. В. М. Руфанова – форми гендерно зумовленого насильства. Також проблемам гендерно зумовленого насильства присвячено низку дисертаційних досліджень, зокрема, історико-теоретичному аналізу правових засобів викорінення гендерного насильства в Україні – дисертацію Н. В. Анішук.

У працях І. Г. Заворотько мовиться про сексуальне і гендерно зумовлене насильство, пов'язане з конфліктом, як міжнародний злочин, О. С. Перунова пише про юридико-психологічні засади профілактики гендерно зумовленого насильства в органах Національної поліції України.

Значна кількість наукових досліджень цієї проблеми свідчить про її актуальність для українського суспільства та потребу ґрунтовного дослідження можливих шляхів її розв'язання.

Метою статті є аналіз стану проблеми гендерно зумовленого насильства, наслідків цього явища, та перспективні способи боротьби з ним.

Виклад основного матеріалу. Фізичне насильство – будь-яка дія, яка завдає фізичної шкоди внаслідок незаконного застосування фізичної сили. Фізичне насильство може мати форму, серед іншого, серйозного та незначного нападу, позбавлення волі та ненавмисного вбивства.

Сексуальне насильство – будь-який статевий акт, вчинений з особою без її згоди. Сексуальне насильство може мати форму зґвалтування або сексуального насильства.

Психологічне насильство – будь-яка дія, яка завдає психологічної шкоди людині. Психологічне насильство може мати форму, наприклад, примусу, наклепу, словесної образи чи переслідування.

Економічне насильство – будь-яка дія або поведінка, яка завдає економічної шкоди людині. Економічне насильство може мати форму, наприклад, майнової шкоди, обмеження доступу до фінансових ресурсів, освіти чи ринку праці, або невиконання економічних обов’язків, таких як аліменти.

Важливо також визнати, що гендерне насильство може нормалізуватися та відтворюватися через структурну нерівність, як-от суспільні норми, ставлення та стереотипи щодо статі загалом і насильства щодо жінок зокрема. Тому важливо визнати структурне або інституційне насильство, яке можна визначити як підпорядкованість жінок в економічному, соціальному та політичному житті, намагаючись пояснити поширеність насильства щодо жінок у наших суспільствах [6].

Стратегія боротьби з насильством проти жінок повинна бути спрямована на забезпечення ефективної профілактики, особливо через усунення стереотипів і гендерних упереджень, які легітимізують його, та покарання за всі його прояви. Цей підхід має враховувати перспективу гендерної рівності та потреби жінок з особливо вразливих груп.

Наслідки насильства виходять за межі фізичного болю та страждань. Вони також мають економічний вимір, призводячи до втрати доходу та зниження продуктивності праці. Суспільство загалом має частину витрат, з-поміж них медичні послуги, діяльність правоохоронних органів та соціальні служби.

За оцінками Європейського інституту гендерної рівності, річна вартість гендерного насильства в ЄС становить 366 мільярдів євро, з яких 79 % припадає на акти насильства проти жінок. В Україні річна вартість насильства становить 31,2 мільярда євро [7].

Конституція України гарантує рівність усіх перед законом, встановлюючи два принципи: рівне ставлення та заборона дискримінації [8]. Принцип рівного ставлення забезпечує, що особи в подібних ситуаціях розглядаються подібно, тоді як заборона дискримінації забороняє необґрунтовану диференціацію на основі юридично значущих ознак.

Для ефективної боротьби з насильством проти жінок потрібно перекласти конституційні принципи в конкретні законодавчі та політичні дії. Уряд України повинен пріоритетно реалізувати принципи рівного ставлення та заборони дискримінації, особливо в галузі культури, освіти та захисту від насильства.

Україна має законодавчу базу для профілактики гендерно зумовленого насильства. У 2017 році був прийнятий Закон України “Про запобігання та протидію домашньому насильству” [9], який встановлює механізми захисту жінок від насильства та передбачає відповідальність за його здійснення. Однак, згідно з дослідженням Міжнародної організації праці, законодавство України щодо попередження насильства проти жінок ще не відповідає міжнародним стандартам [10].

Державна політика України щодо попередження гендерно зумовленого насильства також має певні обмеження. У 2019 році був затверджений Державний план дій щодо попередження насильства проти жінок на період до 2025 року [11], який передбачає заходи щодо підвищення рівня обізнаності про проблему насильства проти жінок та зміцнення інститутів держави для захисту жінок. Однак, згідно з дослідженням Інституту соціальної політики України, державна політика щодо попередження насильства проти жінок ще не має достатнього фінансування та ресурсів для ефективної реалізації [12].

Громадська діяльність щодо попередження гендерно зумовленого насильства в Україні також має певні обмеження. У країні діє декілька організацій, які працюють над захистом прав жінок та попередженням насильства проти них, зокрема Українська асоціація жінок та Міжнародна організація допомоги дітям [13]. Однак, згідно з дослідженням Інституту соціальної політики України, громадська діяльність щодо попередження насильства проти жінок ще не має достатнього рівня координації та фінансування для ефективної реалізації [14].

Розглянемо міжнародний досвід профілактики гендерно зумовленого насильства, зокрема програми та ініціативи, які були успішно реалізовані в різних країнах світу.

Програми профілактики гендерно зумовленого насильства.

Однією з найефективніших програм профілактики гендерно зумовленого насильства є програма “Зменшення насильства проти жінок” (VAW), яку розробила Міжнародна організація праці (МОП) [15]. Ця програма спрямована на зміцнення інститутів держави та надання допомоги жінкам, які зазнали насильства. Програма VAW була успішно реалізована в декількох країнах світу, зокрема в Індії, Пакистані та Бангладеш.

Іншою успішною програмою профілактики гендерно зумовленого насильства є програма “Права жінок” (Women’s Rights), яка розроблена Організацією Об’єднаних Націй з питань освіти, науки та культури (ЮНЕСКО) [16]. Ця програма спрямована на зміцнення прав жінок та забезпечення їхнього захисту від насильства. Програма “Права жінок” була успішно реалізована в декількох країнах світу, зокрема в Південній Африці та Південній Америці.

Ініціативи профілактики гендерно зумовленого насильства.

Крім програм профілактики гендерно зумовленого насильства, існують також різні ініціативи, які спрямовані на попередження та ліквідацію цього явища. Однією з таких ініціатив є кампанія “Зупинимо насильство проти жінок” (Stop Violence Against Women), яка була запущена Міжнародною організацією праці (МОП) у 2013 році [15]. Ця кампанія спрямована на підвищення рівня обізнаності про проблему гендерно зумовленого насильства та сприяння діям з його попередження та ліквідації.

Іншою ініціативою профілактики гендерно зумовленого насильства є проєкт “Гендерна рівність та права жінок” (Gender Equality and Women’s Rights), який розробила Єврокомісія у 2015 році [17]. Цей проєкт спрямований на зміцнення прав жінок та забезпечення їхнього захисту від насильства у країнах Євросоюзу.

Висновки. Гендерно зумовлене насильство є серйозною проблемою у багатьох країнах світу. Міжнародний досвід профілактики гендерно зумовленого насильства свідчить, що програми та ініціативи, які спрямовані на попередження та ліквідацію цього явища, можуть бути дуже ефективними. Програми VAW та “Права жінок”, а також ініціативи “Зупинимо насильство проти жінок” та “Гендерна рівність та права жінок” є прикладами успішних заходів, які були реалізовані в різних країнах світу.

Боротьба з насильством проти жінок потребує комплексного підходу, який враховує причини насильства, забезпечує ефективну профілактику і захист, та надає підтримку жертвам. Уряд України повинен здійснити конкретні кроки для реалізації конституційних принципів, пріоритетності гендерної рівності та забезпечення того, щоб усі громадяни були захищені.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Добробут і безпека жінок. (2019). *Дослідження насильства над жінками в Україні. Проведено під керівництвом ОБСЄ*. С. 120. URL: https://www.osce.org/files/f/documents/0/8/440318_0.pdf (Дата звернення: 28.10.2024).
2. Насильство та домагання у сфері праці. (2021). Посібник із застосування Конвенції № 190 та Рекомендації № 206 Міжнародне бюро праці – Женева: МБП, 021. URL: https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@gender/documents/publication/wcms_836556.pdf (Дата звернення: 28.10.2024).
3. Європейська правда. (2014–2022). Міжнародна безпека та євроінтеграція України. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/tags/eurostat/> (Дата звернення: 29.10.2024).
4. European Institute for Gender Equality. What is gender-based violence? EIGE – European Union European Institute for Gender Equality. URL: <https://eige.europa.eu/gender-based-violence/what-is-gender-based-violence/forms-of-violence> (Accessed: 28.10.2024).
5. European Institute for Gender Equality. Gender-based violence (GBV) is both a cause and a consequence of gender inequality. URL: <https://eige.europa.eu/gender-based-violence/what-is-gender-based-violence/forms-of-violence> (Accessed: 28.10.2024).

6. European Institute for Gender Equality. (2024). Progress is possible, but ... URL: <https://eige.europa.eu/> (Accessed: 28.10.2024).
7. Конституція України від 28 червня 1996 року. База даних “Законодавство України” / ВР України. 1996, № 30, ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (Дата звернення: 28.10.2024).
8. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 7 грудня 2017 року № 2229-VIII. База даних “Законодавство України” / ВР України 2018, № 5, ст. 35. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text> (Дата звернення: 28.10.2024).
9. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України 7 грудня 2017 року № 2229-VIII. База даних “Законодавство України” / ВР України. 2018, № 5, ст. 35. URL: https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@gender/documents/publication/wcms_836556.pdf (Дата звернення: 28.10.2024).
10. Питання Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 квітня 2021 року № 341. База даних “Законодавство України” / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/145-2021-%D0%BF#Text> (Дата звернення: 30.11.2024).
11. Попередження насильства в закладах освіти: методичний посібник для педагогічних працівників (2020). Видання друге, доповнене та оновлення – Київ: Благодійний фонд “Здоров’я жінки і планування сім’ї”, URL: https://mon.gov.ua/staticobjects/mon/sites/1/rizne/2021/02/18/Posibnyk_POPEREDZHENNYA_NASYLSTVA (Дата звернення: 30.11.2024).
12. Українська асоціація жінок. (2020). Звіт про діяльність Української асоціації жінок у 2020 році. URL: <http://www.diyaua.org/wpcontent/uploads/2021/04/%D0%9F%D1%83%D0%B1%D0%BB%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%93%D0%9E%D0%90%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%D0%B6%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%BA%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8%D0%94%D1%96%D1%8F%D0%B7%D0%B02019%D1%80%D1%6%D0%BA.pdf> (Дата звернення: 28.10.2024).
13. Інститут соціальної політики України. (2020). Громадська діяльність щодо попередження насильства проти жінок в Україні: аналіз та рекомендації // URL: <https://www.msp.gov.ua/documents/6267.html?PrintVersion>
14. Міжнародна організація праці. (2013). Зменшення насильства проти жінок // URL: <https://www.ilo.org/uk/media/9006/download> (Дата звернення: 29.10.2024).
15. Замула А. Ю. Роль Організації Об’єднаних Націй у захисті прав жінок: від стратегій до реалізації/ Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія Право. Вип. 84: част. 4. С. 268–275.
16. Єврокомісія. (2015). Проект “Гендерна рівність та права жінок”// URL: https://www.icps.com.ua/assets/uploads/files/genderna_pol_tika_s.pdf (Дата звернення: 29.10.2024).

REFERENCES

1. **Dobrobut i bezpeka zhinok.** (2019). [Women’s well-being and safety]. Doslidzhennia nasylstva nad zhinkamy v Ukraini. Provedeno pid kerivnyctvom OBSE. P. 120. Retrieved from: https://www.osce.org/files/f/documents/0/8/440318_0.pdf (Accessed: 28.10.2024). [In Ukrainian].
2. **Nasylstvo ta domahannya u sferi praci.** (2021). [Violence and harassment in the workplace] Posibnyk iz zastosuvannya Konventsii № 190 ta Rekomendatsii No. 206 Mizhnarodne biuro praci Zheneva MBP,021. Retrieved from: https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@gender/documents/publication/wcms_836556.pdf (Accessed: 28.10.2024). [In Ukrainian].
3. Yevropeyska pravda. (2014–2022). **Mizhnarodna bezpeka ta yevrointegratsiia Ukrainy** [International security and European integration of Ukraine]. Retrieved from: <https://www.eurointegration.com.ua/tags/eurostat/> (Accessed: 29.10.2024). [In Ukrainian].
4. **European Institute for Gender Equality.** What is gender-based violence? EIGE – European Union European Institute for Gender Equality. Retrieved from: <https://eige.europa.eu/gender-based-violence/what-is-gender-based-violence/forms-of-violence> (Accessed: 28.10.2024). [In English].
5. European Institute for Gender Equality. Gender-based violence (GBV) is both a cause and a consequence of gender inequality. Retrieved from: <https://eige.europa.eu/gender-based-violence/what-is-gender-based-violence/forms-of-violence> (Accessed: 28.10.2024). [In English].

6. European Institute for Gender Equality. (2024). Progress is possible, but ... Retrieved from: <https://eige.europa.eu/> (Accessed: 28.10.2024). [In English].
7. **Konstitutsiia Ukrainy** [The Constitution of Ukraine] vid 28 chervnia 1996 roku. Baza danyh “Zakonodavstvo Ukrainy” / VR Ukrainy 1996, No. 30, st. 141. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (Accessed: 28.10.2024). [In Ukrainian].
8. **Pro zapobizhennia ta protydiiu domashnomu nasyilstvu** [On preventing and combating domestic violence]: Zakon Ukrayiny vid 7 grudnia 2017 roku No. 2229-VIII. Baza danyh “Zakonodavstvo Ukrainy” / VR Ukrainy. 2018, No. 5, st. 35 Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text> (Accessed: 28.10.2024). [In Ukrainian].
9. **Pro zapobizhennia ta protydiiu domashnomu nasyilstvu** [On preventing and combating domestic violence]: Zakon Ukrayiny 7 grudnia 2017 roku No. 2229-VIII. Baza danyh “Zakonodavstvo Ukrainy” / VR Ukrainy. 2018, No. 5, st.35 Retrieved from: https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@gender/documents/publication/wcms_836556.pdf (Accessed: 28.10.2024). [In Ukrainian].
10. **“PytanniaDerzhavnoi sotsialnoi programy zapobizhennia ta protydii domashnomu nasyilstvu ta nasyilstvu za oznakoiu stati na period do 2025 roku”** [Issues of the State Social Program for Preventing and Combating Domestic and Gender-Based Violence for the period up to 2025]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 24 kvitnia 2021 roku No. 341. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/145-2021-%D0%BF#Text> (Accessed: 30.11.2024). [In Ukrainian].
11. **Poperedzhennia nasyilstva v zakladyakh osvity: metodychnyi posibnyk dlia pedahohichnykh pratsivnykiv** (2020) [Preventing violence in educational institutions: a methodological guide for educators]. Vydannia druge, dopovnene ta onovlennya – Kyiv: Blagodijnyi fond “Zdorov’ia zhinky i planuvannia sim’i”, Retrieved from: https://mon.gov.ua/staticobjects/mon/sites/1/rizne/2021/02/18/Posibnyk_POPEREDZHENNYA_NASYLSTVA.pdf (Accessed: 30.11.2024). [In Ukrainian].
12. **Ukrainska asociatsiia zhinok**. (2020). **Zvit pro diialnist Ukrainiskoi asociatsii zhinok u 2020 rotsi** [Report on the activities of the Ukrainian Women Association in 2020]. Retrieved from: <http://www.diya-ua.org/wpcontent/uploads/2021/04/%D0%9F%D1%83%D0%B1%D0%BB%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%93%D0%9ED0%90%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%80%D0%B6%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%BA%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8> (Accessed: 28.10.2024). [In Ukrainian].
13. **Institut sotsialnoi polityky Ukrayiny**. (2020). **Hromadska diialnist shchodo poperedzhennia nasyilstva proty zhinok v Ukrayini** [Civil society activities to prevent violence against women in Ukraine: analysis and recommendations]: analiz ta rekomendatsii. Retrieved from: <https://www.msp.gov.ua/documents/6267.html?PrintVersion> (Accessed: 29.10.2024). [In Ukrainian].
14. **Mizhnarodna organizatsiia pratsi**. (2013). **Zmenshennia nasyilstva proty zhinok** [Reducing violence against women]. Retrieved from: <https://www.ilo.org/uk/media/9006/download> (Accessed: 29.10.2024). [In Ukrainian].
15. **Zamula, A. Y.** The role of the United Nations in the protection of women’s rights: from strategies to implementation/ Scientific bulletin of the Uzhhorod National University. Law series. Issue 84: part 4. P. 268–275. [In Ukrainian].
16. **Yevrokomisiiia**. (2015). **Proekt “Genderna rivnist ta prava zhinok”** [Project “Gender equality and women’s rights”]. Retrieved from: https://www.icps.com.ua/assets/uploads/files/genderna_pol_tika_s.pdf (Accessed: 29.10.2024). [In Ukrainian].

Дата надходження статті: 15.01.2025 р.

**GENDER-BASED VIOLENCE:
STATUS, CONSEQUENCES, PROSPECTS FOR COMBATING**

The article analyzes the state of the issue of gender-based violence in European countries. It establishes that gender-based violence can become normalized and perpetuated through structural inequality, such as societal norms, attitudes, and stereotypes regarding gender in general and violence against women in particular. It is clarified that the consequences of violence for women are more serious than for men, with long-term psychological effects that negatively impact quality of life and the ability to achieve life goals. It is proven that for effective combating of violence against women, constitutional principles must be translated into specific legislative and political actions. Ukraine has a legislative framework for the prevention of gender-based violence, however, according to a study by the International Labour Organization, Ukraine's legislation on the prevention of violence against women still does not meet international standards.

Gender-based violence is a complex and pressing issue affecting the lives of millions of people worldwide. The purpose of the article is to study the state, consequences, and prospects of combating this phenomenon. It discusses the impact of stereotypes regarding gender roles and unequal social relations on the spread of violence, educational and cultural factors that contribute to it, as well as the consequences for victims and society as a whole. The importance of international and national strategies for preventing violence is emphasized, as well as the legal infrastructure to protect the rights of victims. Special attention is given to civil society initiatives and the role of the public in forming a conscious attitude toward the problem. The prospects for integrating gender-sensitive approaches into all areas of society to create a safe and equal environment for all citizens are analyzed. The fight against violence against women requires a comprehensive approach that addresses the causes of violence, ensures effective prevention and protection, and provides support for victims. The government of Ukraine must take concrete steps to implement constitutional principles, prioritize gender equality, and ensure that all citizens are protected.

Keywords: gender-based violence, fight against manifestations of violence, inequality, femicide, prevention of gender-based violence, safe and equal environmen.